

BOSHLANG'ICH SINFLARDA CHET TILINI O'QITISHNING ZAMONAVIY METODLARI

Raxmatova Munavvar Erkin qizi

Mirzo Ulug'bek nomidagi

O'zbekiston Milliy Universiteti

Xorijiy filologiya fakulteti talabasi.

E-mail: erdonovamunavvar@gmail.com

Anotatsiya: Hozirgi davrda chet tilini o'qitish jarayoni sezilarli darajada shakllanib, til olish va malaka oshirishning zamonaviy usullariqo'llanyapti. Ushbu maqolada chet tillarini innovatsion usullar orqali o'rgatish va boshlang'ich maktablarda til o'rgatishda zamonaviy metodlardan foydalanishning afzalliklari haqida yozilgan.

Kalit so'zlar: TBLT, CLT guruh muhokamasi, tanqidiy fikrlash, fikr-mulohazalar, Texnologiya sohasi, munozaralar.

Аннотация: В настоящее время процесс обучения иностранному языку существенно формируется, используются современные методы овладения языком и совершенствования навыков. Данная статья написана об обучении иностранным языкам инновационными методами и преимуществах использования современных методов преподавания языков в начальной школе.

Ключевые слова: TBLT, групповая дискуссия CLT, критическое мышление, обратная связь, область технологий, дискуссия.

Annotation: Nowadays, the process of teaching a foreign language is significantly formed, and modern methods of language acquisition and skill improvement are being used. This article is written about teaching foreign languages through innovative methods and the advantages of using modern methods in language teaching in primary schools.

Keywords: TBLT, CLT group discussion, critical thinking, feedback, Technology field, discussion.

Kirish

Kommunikativ til o'qitish (CLT): Bu yondashuv til o'rganishning asosiy maqsadi sifatida real muloqotni ta'kidlaydi. CLT guruh muhokamasi, rol, muammoni hal qilish vazifalari kabi interaktiv ishlarga e'tibor qaratadi. Bu vazifalar o'rganuvchilarni mazmunli suhbatlarga faol jalb etishga undaydi. CLT amaliy tildan foydalanishga e'tibor berish orqali o'rganuvchilarni real dunyo sharoitlarida samarali muloqot qilish uchun zarur ko'nikmalar bilan jihozlaydi.

2. Vazifaga asoslangan til o'qitish (TBLT): TBLT til ko'nikmalarini rivojlantirish vositasi sifatida safarni rejalashtirish yoki muammoni hal qilish kabi muayyan kommunikativ vazifalarni bajarish atrofida aylanadi. O'rganuvchilar ushbu vazifalarni bajarish uchun hamkorlik qiladilar va birgalikda harakat qiladilar, til amaliyotini haqiqiy kontekstda targ'ib qiladilar. TBLT o'rganuvchilarni bir vaqtning o'zida o'z muammolarini hal qilish, tanqidiy fikrlash va qaror qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish bilan birga maqsadli tildan faol foydalanishga undaydi.

3. Texnologiya-Kengaytirilgan til o'rganish. Texnologiya sohasidagi yutuqlar bilan turli raqamli

vositalar va platformalar chet tillarining o'qitilishi qanday o'qitilishini qayta shakllantirdi. Kompyuter yordamida til o'rganish (CALL), mobil ilovalar, onlayn til almashinuvlari va interaktiv multimedia resurslari o'rganuvchilarga haqiqiy til amaliyoti, darhol fikr-mulohazalar va shaxsiylashtirilgan o'quv tajribalarini taqdim etadi. Ushbu texnologiyani takomillashtirilgan usullar moslashuvchanlikni, katta resurslarga va individuallashtirilgan o'quv yo'llariga kirishni taklif qiladi, bu esa o'rganuvchining motivatsiyasini va jalb qilinishini kuchaytiradi. Chet til o'qitish metodi – deyilganda chet til o'rgatishning amaliy umumta'limiy, tarbiyaviy va rivojlantiruvchi maqsadlariga erishuvni ta'minlovchi muallim va o'quvchi faoliyatining majmuasi tushuniladi. Metod atamasi “ta'lim usullari yig'indisi” va “ta'limning yo'nalishi” ma'nolarida qo'llanadi. Birinchisi ta'lim nazariyasida jarayon metodlar ma'nosida ishlatilsa, ikkinchi ma'noda uni o'qitish metodikasi tarixiga oid asarlarda uchratishimiz mumkin. Masalan, chet til o'qitishning tarjima metodi, tog'ri metod, ongli- qiyosiy metod, an'anaviy metod, intensiv metod va boshqalar hisoblanadi.

Metodika fani didaktika fani bilan bog'liq bo'lganligi sababli, chet til o'rganish mobaynida kommunikativlikka asoslaniladi va kommunikativ didaktika metodiyuzaga keladi.

Kommunikativ didaktika metodini qo'llash jarayonida pedagogning madaniyatlararo muloqotni shakllantirish metodi ham shakllanadi. Chet til o'rganish natijasida o'zga mamlakat madaniyati ham o'zlashtiriladi. Chet til ta'limida kerakli bilimlarni egallash uchun “mashqni tashkil qilish texnologiyasi” muhim ahamiyat kasb etadi. Barcha bilimlarni o'zlashtirish uchun mashq eng yaxshi usul hisoblanadi. Mashq nafaqat chet til ta'limida balki barcha soha bilimlarini o'zlashtirishda ham ijobiy natija beradi. Darsni samarali tashkil etish, unda pedagog faoliyati va zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni beqiyosdir. Chet til o'rganish jarayonini kommunikativlikka yondashgan holda tashkil qilish, keyingi bosqich madaniyatlararo muloqot darajasiga yetkazish, bunday natijalarga erishish uchun esa, so'nggi qadam, “mashq texnologiyasi”ga e'tibor qaratish muhim.

Xulosa

Chet til o'rganish ko'p qirrali ta'limot bo'lib, bu jarayonda inson murakkab psixologik o'zgarishlarni boshdan kechiradi. Jumladan ona tili bilan chet tilini taqqoslash jarayoni yuzaga keladi. Bu jarayonda o'rgatishning turli metod texnologiyalaridan foydalaniladi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar yordamida chet til bilan ona tilini taqqoslab o'rgatish samarali natija beradi. Chet til o'rgatish uning metodikasiga oid bilimlarga ega bo'lishni taqozo etadi. Metodika va texnologiyalar chet til o'rganish jarayonida muhim ahamiyat kasb etadi. Darsni tashkil qilishda metodika fanining turli usullari mavjud. Chet til o'qitish metodikasida keng qo'llaniladigan metodlar: kommunikativ didaktika metodi, madaniyatlararo muloqotni tashkil qilish metodi va mashqni tashkil qilish metodi hisoblanadi. Uchala metod bir biri bilan chambarchas bog'liq va bir-birini to'ldiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Maxmudov, Q. S. O. G. L., Shayxislamov, N. Z. O. G. L., & Jo, B. B. O. G. L. (2020). O'zbek va xorijiy tillarda antonimlar tavsifi, o'rni va ularning turli jihatdan tasniflanishi. *Science and Education*, 1(Special Issue 3).
2. Juraboyev, B. B. (2020). Nemis tilini o'qitishda kommunikativ yondashuv. *Science and Education*, 7(7), 215-220.
3. Juraboyev, B. B. O. (2021). Using authentic materials on english lessons. *Academic research in educational sciences*, 2(2).

4. Joraboyev, B. (2020). Nemis tilida juft otlar va ularning o'zbek tilida ifodalanishi. Science and Education.
5. Sadullaeva N., Sapaeva D. Analysis of Eponyms in the Terminology of Dermatovenereology //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – C. 452-459.
6. Sadullaeva, N., & Bakhtiyorova, M. (2021). Reflection of Onomastic Principles in Naming. Annals of the Romanian Society for Cell Biology, 3001-3007.
7. Sadullaeva N., Burieva U. The Peculiarities of Incomplete Sentences in Modern English //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – C. 3008-3020.
8. Sadullaeva S., Arustamyan Y., Sadullaeva N. Shifting the assessment paradigm from knowledge to skills: Implementation of new appraisal procedures in EFL classes in Uzbekistan //International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering. – 2019. – T. 9. – №. 1. – C. 4943-4952.
9. Arustamyan, Y., Siddikova, Y., Sadullaeva, N., Solieva, M., & Khasanova, N. (2020). Assessment of Educational Process and its Organization. International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 24(S1), 573-578.
10. Nilufar S., Elvira A. GENDER SPECIFICITY OF PEDAGOGICAL DISCOURSE //INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCES WITH HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS. – 2023. – T. 3. – №. 08.05. – C. 187-190.
11. Gulnoza K., Sadullaeva N. LINGUISTIC FEATURES OF GLUTTONIC DISCOURSE.
12. Djafarova, Dildora, Yaxshiboyeva Nodira, and Abdullayeva Zulfiya. "Socio-Cultural Memory And Its Reflection In French Phraseology." Journal of Positive School Psychology (2022): 2883-2889.
13. Yaxshiboyeva, Nodira. "Reconstruction of coloristic expressions in erkin azam's" noise" and" pakana's love"." Конференции. 2021.
14. Ilhomovna, Djafarova Dildora, and Bobokalonov Odilshoh Ostonovich. "Interaction of Language Games in the Articulation of “Historical Memory” Within French and Uzbek Phraseology." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.1 (2024): 348-354.
15. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and J. A. Yakubov. "Archaic Phraseological Units as Windows into “Historical Memory” in French and Uzbek Linguistic Traditions." American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157) 2.1 (2024): 163-169.
16. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and Yaxshiboyeva Nodira Ergashovna. "Contemporary Usage of Archaic Phraseological Units Expressing “Historical Memory” In Uzbek and French Languages." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.2 (2024): 371-377.
17. Ilhomovna, Djafarova Dildora. "Phraseological Units Expressing" Memory"/" Mémoire" in Linguistics and their Analysis through Texts." Best Journal of Innovation in Science, Research and Development 2.11 (2023): 490-492.
18. Яхшибоева, Нодира. "Таржима жараёнида маданиятлараро мулоқотнинг социолингвистик хусусиятлари." Академические исследования в современной науке 2.17 (2023): 165-169.
19. Иногамова, Ф. М., and Н. Э. Яхшибоева. "Фразеологик маънонинг конвенциялиги." Academic research in educational sciences 3.5 (2022): 1176-1182.

20. Яхшибоева, Н. (2023). Туристический дискурс как один из особых видов институционального дискурса. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(6), 879-884.
21. Яхшибоева, Нодира. "The role of tourism terminology in french." *O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI*, 2023,[1/4] (2023).